

145

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ

z dnia 15 kwietnia 1991 r.

w sprawie typów domów pomocy społecznej, zasad ich funkcjonowania, zasad ustalania opłat za pobyt w tych domach oraz sposobu i trybu pobierania odpłatności.

Na podstawie art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 87, poz. 506) zarządza się, co następuje:

§ 1. Domy pomocy społecznej, zwane dalej „domami”, działają na podstawie statutu nadanego przez wojewodę. W statucie określa się typ domu i szczegółowe zasady jego funkcjonowania.

§ 2. 1. Domy, w zależności od okresu pobytu mieszkańców i zakresu świadczonych im usług, dzielą się na:

- 1) stacjonarne, tj. pobytu stałego lub okresowego — zapewniające całodobową opiekę,
- 2) półstacjonarne, tj. dzienne domy pomocy i ośrodki opiekuńcze — zapewniające całodzienny pobyt lub nocleg.

2. W domach stacjonarnych mogą być organizowane placówki półstacjonarne będące filią domu. Domy mogą świadczyć usługi osobom i rodzinom wymagającym pomocy środowiskowej.

3. Domy, w zależności od tego, dla jakich osób są przeznaczone, dzielą się na domy dla:

- 1) ludzi starych,
- 2) osób umysłowo upośledzonych,
- 3) osób bezdomnych,
- 4) matek samotnych z nieletnimi dziećmi,
- 5) inwalidów,
- 6) osób przewlekle chorych.

§ 3. Zakres i poziom świadczeń domu powinien być dostosowany do indywidualizowanych potrzeb mieszkańców,

§ 4. 1. Dom powinien zaspokajać potrzeby bytowe i zdrowotne mieszkańców oraz umożliwiać rozwój ich osobowości, a w szczególności zapewniać:

- 1) miejsce zamieszkiwania, wyposażone w niezbędne meble i sprzęty, pościel i bieliznę pościelową oraz środki utrzymania higieny osobistej,
- 2) wyżywienie, również dietetyczne zgodnie ze wskazaniami lekarza, w ramach obowiązujących norm żywieniowych,
- 3) opiekę lekarską i pielęgniarską — z karmieniem, ubieraniem, myciem i kąpaniem osób, które nie mogą samodzielnie wykonywać tych czynności,
- 4) zabiegi usprawnienia leczniczego (kinezyterapii i fizykoterapii) — w miarę możliwości domu,
- 5) dzieciom i młodym osobom umysłowo upośledzonym warunki uczenia się i wychowania poprzez doświadczenia życiowe oraz nauczanie specjalne,
- 6) terapię zajęciową,
- 7) dostęp do kultury, oświaty i rekreacji,
- 8) spokój i bezpieczeństwo na terenie domu oraz opiekę w czasie zorganizowanych zajęć poza domem.

2. Zasady organizacji i funkcjonowania domu powinny uwzględniać stopień psychicznej i fizycznej sprawności mieszkańców, uwzględniać ich prawo do intymnego, godnego życia, ochrony ich dóbr osobistych oraz możliwości zachowania samodzielności i wyboru stylu życia.

3. Mieszkańcy mają prawo do samorządnego organizowania się w celu reprezentowania swoich interesów. Dyrek-

tor domu zapewnia niezbędne warunki funkcjonowania samorządu mieszkańców.

4. Szczegółowe prawa i obowiązki mieszkańców domu określa statut. Obowiązki te nie mogą być nadmierne w stosunku do możliwości mieszkańców.

5. Dyrektor domu zapewnia każdemu mieszkańcowi pomoc w załatwianiu jego ważnych spraw osobistych.

§ 5. 1. Opłaty za pobyt od przebywających w domach osób otrzymujących emeryturę lub rentę potrącane są z tych świadczeń w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin według zasad ustalonych w art. 35 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej „ustawą”.

2. Opłaty za pobyt od przebywających w domach osób, których źródłem dochodu jest zasiłek stały, potrącane są z tego świadczenia przez ośrodki pomocy społecznej. Ośrodki wypłacają świadczeniobiorcy miesięczną kwotę w wysokości 30% tego zasiłku. Osobom nowo przyjętym do domu kwotę tę wypłaca do końca roku kalendarzowego ośrodek właściwy ze względu na miejsce poprzedniego zamieszkania, a pozostałym osobom — ośrodek właściwy ze względu na miejsce usytuowania domu.

§ 6. Do dochodu, na podstawie którego ustala się wysokość opłaty za pobyt w domu, nie wlicza się kwot uzyskiwanych przez mieszkańca z tytułu odpłatnych prac wykonywanych w ramach terapii zajęciowej.

§ 7. 1. W decyzji o skierowaniu do domu określa się wysokość odpłatności za pobyt w tym domu, biorąc pod uwagę ustalenia ośrodka pomocy społecznej zawarte w wywiadzie rodzinnym (środowiskowym) albo inne dokumenty lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodów osiągniętych przez osobę lub rodzinę.

2. Wysokość opłat za pobyt w domach powinna być aktualizowana nie rzadziej niż co 2 lata. Nie dotyczy to opłat ponoszonych przez osoby wymienione w § 5.

§ 8. Ustalen w sprawie opłaty za pobyt w domu dokonuje kierownik ośrodka pomocy społecznej:

- 1) właściwy dla miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o przyjęcie do domu,
- 2) właściwy dla miejsca położenia domu — dla osoby przebywającej w tym domu.

§ 9. Odstąpić od żądania opłaty za pobyt w domu od osób ponoszących te opłaty można w przypadkach i w trybie określonych w art. 41 ustawy.

§ 10. 1. Dom powinien umożliwić mieszkańcowi bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

2. Mieszkaniec domu może wskazać osobę upoważnioną do dysponowania tymi środkami lub przedmiotami, określając jednocześnie zakres tego upoważnienia.

§ 11. Domy używają na tabliczkach, wywieszkach, pieczętkach, formularzach, ogłoszeniach oraz w korespondencji nazwy „dom pomocy społecznej”.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Polityki Socjalnej: *M. Boni*